

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і
декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ МАЛЮНОК

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “31” серпня 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Рисунок та педагогічний малюнок
Викладач (-і)	Тимків Б. М., Корпанюк В.В.
Контактний телефон Викладача	0500500951
Е-mail викладача	tymkivbm@gmail.com
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS; 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=61&id_cou=6660
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно розкладу.
2. Анотація до курсу	
<p>« Рисунок та педагогічний малюнок » є обов'язковою дисципліною циклу професійної підготовки фахівців IV рівня акредитації «магістр» за спеціальністю 014. 12 - Середня освіта. "Образотворче мистецтво". Він є своєрідним та незамінним засобом навчальної діяльності педагога, засобом наочної демонстрації, який сприяє пізнанню сутності зображуваного, розкриттю його характерних рис і закономірностей; сприяє розвитку в учнів спостережливості, логічного, образного мислення та слугує джерелом образотворчих знань.</p> <p>По завершенні курсу та захисту магістерської роботи студент отримує кваліфікацію: « Вчитель образотворчого мистецтва та художньої культури. Викладач дисциплін художньо-естетичного циклу. Керівник студій (гуртків) за видами мистецтва та художньої творчості.»</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу - ознайомити студентів з особливостями педагогічного малюнку як дієвого засобу наочного навчання, пізнання його суті та ролі у викладанні образотворчого мистецтва; опанувати специфіку виконання педагогічного малюнку в загальноосвітній школі; розвинути вміння виконувати педагогічні малюнки різноманітними художніми матеріалами на різноманітних поверхнях у процесі навчально-виховної та позакласної роботи з використанням сучасних технологій навчання зі спеціальності.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – завдання педагогічного малюнку; – роль педагогічного малюнку у формуванні графічних та колористичних знань та умінь школярів, підвищенні рівня інтересу до образотворчого мистецтва, мистецької діяльності; – матеріали та інструменти, необхідні для виконання педагогічного малюнка; – технічні особливості виконання робіт; – методичну послідовність виконання педагогічного малюнка; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виконувати педагогічні малюнки різними матеріалами на різноманітних поверхнях; – пояснити сутність зображуваного та поетапність його виконання на основі попереднього спостереження зображуваного та акцентуванні уваги на основних деталях; – дотримуватись плановості та послідовності при виконанні педагогічного малюнка; – конкретизувати основне та вторинне, загострюючи увагу учнів на потрібних акцентах; – враховувати вікову категорію учнів при поясненні поетапності виконання малюнка; – коректно виправляти помилки у роботах школярів; – володіти методичними прийомами, необхідними для виконання та аналізу педагогічного малюнка; – формувати в учнів практичні навички самостійної роботи. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
Загальні	

- здатність оперувати уявними образами, просторовим, композиційним та колористичним мисленням.

Фахові

– здатність до творчості за законами краси, образного сприйняття та аналізу навколишнього, самовдосконалення творчих здібностей, естетичного смаку, естетичних потреб;

– здатність усвідомлення суті творчого процесу у створенні художнього образу засобами педагогічного малюнку;

– здатність реалістично відображати закономірності природи, об'ємних форм.

Знати:

особливості трьохмірного простору предмета та принципи переведення його в проєкційних образ, засоби організації простору та композиційні принципи, виявлення пропорційності, основні функції лінії та тону.

Вміти:

гармонійно-композиційно розміщувати зображення на аркуші паперу, конструктивно будувати форми у просторі, передавати характер великих форм та деталей, володіти різними техніками і прийомами роботи з різноманітним матеріалом

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6
практичні	24
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	014. 12 СО. ОМ.	I	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцін ки	Термін виконан ня
1. Поняття про академічний рисунок. Особливості педагогічного малюнка.	лекційне	[1, 2, 3, 8, 9]	Вивчення пропорцій 2 год.		
2. Композиція натюрморту. Лінійно-конструктивна побудова форм у просторі.	лекційне	[1, 2, 3, 8, 9, 19]	Вивчення законів побудови 2 год.		
3. Малювання плоских та об'ємно-просторових предметів у перспективі. Архітектурні форми в інтер'єрі.	лекційне	[4, 10, 14, 15,]	Ознайомл. з фаховою літ., 2год.		
4. Ілюзорне зображення гіпсових моделей геометричних форм.	практичне	[4, 7, 9, 11, 17, 19]	Світлотіньове рішення 4год.	15б.	протягом двох тижнів
5. Малювання натюрморту. Світлотіньове вирішення форм, узгоджених в контрастах і нюансах ілюзорного простору.	практичне	[3, 6, 8, 11, 12]	Завершення Натюрморту у кольорі 4год.	15б.	протягом двох тижнів
6. Особливості зображення природних форм рослинного і тваринного світу.	практичне	[2, 6, 9, 11, 12, 19]	Замальовки з природи(дерева, тварини, комахи) 4год.	25б.	протягом двох тижнів
7. Академічний малюнок гіпсової голови у складному ракурсі.	практичне	[2, 8, 9, 11, 13]	Гіпсова голова зі зміною ракурсу бгод.	35б.	протягом трьох тижнів
8. Архітектурна форма в інтер'єрі у перспективному зображенні. Виконання		[2, 8, 9, 10, 11, 17]	Завершення постановки.		до кінця семестру

постановки.			бгод.	залік	
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			6		
практичні			24		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
II	014. 12 СО. ОМ.	I		нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконан ня
1. Методика використання засобів педагогічного малюнку у школі.	лекційне	[1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 19]	Опрацюван ня фахової літ. 2год.		
2. Практика використання засобів педагогічного малювання на уроках.	лекційне	[1, 2, 6, 8, 9, 19]	Опрацюван ня фахової літ. 2год.		
3. Поетапність демонстрування педагогічних малюнків, послідовність виконання, колористичні матеріали.	лекційне	[1, 2, 3, 7, 8, 9, 19]	Вивчення теорет. матеріалу 2год.		
4. Виконання педагогічного малюнку предметів геометричних гранчастих і сферичних форм.	практичне	[1, 2, 3, 8, 9, 19]	Замальовки геометр. форм 2год.	5б.	протягом двох тижнів
5. Виконання начерків із застосуванням колористичних художніх та декоративних технік.	практичне	[1, 2, 5, 6, 11, 12]	Начерки 4год.	10б.	протягом двох тижнів
6. Пейзаж з елементами архітектури. Техніка виконання – на вибір.	практичне	[2, 6, 9, 11, 12, 19]	Замальовки пейзажів з архітект. 4год.	10б.	протягом двох тижнів
7. Складний натюрморт: об'ємно-просторова передача, лінійно-конструктивна побудова, стан, настрої (крейда, вугіль, сухий пензель, гуаш, акварель).	практичне	[3, 6, 8, 10, 11, 12 17]	Завершення натюрморту бгод.	10б.	протягом трьох тижнів
8. Пропорції та особливості зображення фігури людини. Малювання з натури.		[2, 8, 9, 10, 11, 17, 19]	Начерки людини у русі бгод.	15б.	до кінця семестру
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою				

	оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних робіт, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу.
Семінарські заняття	навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку й екзамену. Залік проводиться на останньому занятті за кількістю балів поточного контролю і підсумкової роботи. Екзамен проводиться у комбінованій формі: оцінюванні практичної роботи на кафедральному перегляді.
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. У випадку порушень - реагування згідно положень 1, 2 : https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc Обов'язкове виконання практичних завдань. Пропущені лекційні заняття відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри. Пропущені практичні заняття, незалежно від причин пропуску, студент відпрацьовує в позаурочний час, попередньо узгоджений з викладачем. Слід наголосити, що місія курсу - виявити у студентів бажання свідомого вивчення дисципліни, створити відповідне тло для формування у студентів системи компетентностей, передбачених навчальною програмою. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до реалізації власних творчих задумів, а також дає змогу застосовувати набуті знання, уміння й навички в художньо-педагогічній діяльності. Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і. доповнене. К.: Вища школа, 2002. 190с. 2. Ли Н. Г. Рисунок. Основы учебного академического рисунка: учебник. М. : ЭКСМО, 2009.480 с. 3. Голубева О. Л. Основы композиции : учебное пособие для вузов. М. : Изд. дом «Искусство», 2004. 120 с. : ил. 4. Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу: довідково-методичне видання /Упоряд. М.С.Демчишин; О.В.Гайдамака. – Харків, 2006. – 768 с. 5. Логвиненко Г.М. Декоративная композиция: учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности «Изобразительное искусство. М. : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2008. – 144 с. 6. Масол Л.М., Гайдамака О.В., Белкіна Е.В., Руденко І.В. Методика навчання мистецтва у початковій школі. Харків, 2006. 256 с. 7. Михайленко В.Є. Основи композиції. К.: Каравела, 2004. 304 с. 8. Ростовцев Н.Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе: учебник для студентов худож.-граф.фак. пед. ин-тов. 2-е узд., доп. и перераб. М.: Просвещение, 1980. 239 с.. ил. 9. Ростовцев Н. Н., Терентьев А.Е. Развитие творческих способностей на занятиях рисованием: учебное пособие для студентов худож.-граф.фак. пед. ин-тов. М.: Просвещение, 1987. 167.с.: илл. 	

10. Сухенько В. О. Рисунок: навчальний посібник. К.: «BONA MENTE», 2004. 184 с., 125 іл.
11. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура : теоретико- методологічні основи комплексного навчання : Навчальний посібник / І. М. Туманов. – Львів : Аверс, 2010. – 496 с.
12. Маслов Н. Я. Пленэр : Практика по изобразит. искусству. [Учеб. пособие для студентов худож.-граф. фак. пед. ин-тов]. М. : Просвещение, 1984. – 112 с.
13. Нестеренко В.Е. Рисунок головы человека. – Минск, 1992. – 123с.
14. Основи викладання мистецьких дисциплін / За ред. Рудницької О.П. - К., 1998. – 84 с.
15. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін. К. : Освіта України, 2008. – 274 с.
16. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 216 с.
17. Рисунок. Живопись. Композиция : Хрестоматия : [уч. пособие / сост. Н. Н. Ростовцев]. – М. : Просвещение, 1989. – 207 с.
18. Рудницька О.П. Основи викладання мистецьких дисциплін /О.П.Рудницька. –К.: АПН України, 1998. -183 с.
19. Таранов Н. Н. Основы учебного рисунка и производственной графики : Учеб. пособие / Н. Н. Таранов, С. И. Иванов. – Львов : Світ, 1992. – 208 с.

Викладач: Тимків Б. М.